

hold ikke vilde være berettiget til at udfærdige Bevillinger for dem. Dette havde jeg ønsket oplyst af den ærede Ordfører eller af Udvalget, men jeg troer ikke, at der i saa Henseende er kommet noget Svar. Det vilde jo netop have været i Udvalgets Interesse at frembringe en Dplysning i den Retning, thi, dersom Bevillingerne havde bevirket noget Godt, saa vilde det jo have været det meest slaaende Argument for os, der ikke ville troe paa, at den foreslaaede Bestemmelse er i Fæstebondestandens Interesse, og saa vare vi jo nødte til at gaae ind paa Majoritetens Forslag og overhovedet at tage Forslaget saaledes, som det her er fremkommet; men desværre savner jeg disse Dplysninger, og maa saaledes holde fast ved hvad jeg før erklærede, at jeg maa stemme for det Forslag, der er stillet af den Rigsdagsmand, som er i Minoriteten. Det blev ytret, om jeg mindes ret, af den ærede Rigsdagsmand for Nykjøbing paa Fælster (Monrad), at det ikke vilde have Noget at betyde med den Tilføjning, som den Rigsdagsmand, der er i Minoriteten, har foreslaaet, idet det ikke vilde forhindre Fideicommissbestidderne fra at bortfæste de Bøndergaardene, der høre under Fideicommisset, til Andre end Fæsternes Børn; det er meget vist, at Fideicommissbestidderne ikke derved tvinges til at bortfæste Eiendommene, naar de blive fæstede, til de sidste Fæsternes Afkom, men det er ligesaa vist, at man ikke kan forudsætte, at Fideicommissbestidderne skulde ville afvige fra den Sædvane, som hidtil er bleven fulgt paa de fleste Godser, og især paa Fideicommissgodserne, at Fæstefæderne ere gaaede saa at sige i Arvefæste fra Fæsteren til hans Børn eller Sviigerbørn o. s. v., og, saalænge det ikke er oplyst, at saadanne Afvigelser ere noget meget Almindeligt, troer jeg ikke, at denne Betragtning har noget at sige. Saavidt jeg forstod den ærede Ordfører, saa var han ikke for sin Person med stor Villighed gaaet ind paa nærværende Lovudkast, og det lod til, at han havde ønsket § 98 i Grundloven opfyldt heelst; det forekommer mig nu, at disse Sager om Fideicommissgodfers Overgang til Selveieendom, efter den høitærede Justitsministers Udtalelse maae have bestjæftiget ham ikke lidet i den senere

Tid, og jeg har derfor bestandigt staaet i den Tro, at det ikke vilde være nogen vanskelig Opgave for den høitærede Justitsminister at løse, at frembringe en Lov, som opfyldte det Tilfagn, der er givet i Grundlovens § 98. Dersom et saadant Lovforslag snart kunde ventes, troer jeg, det vilde være en ligefrem Tilfredsættelse saa at sige af Grundlovens Tilfagn, om man nu antog et midlertidigt Forslag om Fæstegodsets Overgang til Selveieendom paa Fideicommisserne, thi det er jo dog ligefrem, at Justitsministeren, naar der udkommer en midlertidig Lov om dette Forhold, da afventer, hvilke Resultater denne Lov føder af sig, thi, for at kunne tage den Erfaring, som vindes ved Loven, tilfølg, maa han give Tid, inden han kommer frem med den almindelige Lov. Jeg veed saaledes ikke, hvorfor man skulde stemme for en saadan stykkevis Lov, om hvis Gavnlighed, end sige om hvis Nødvendighed det ærede Udvalg ikke har meddeelt os Dplysning, især naar det tilmed bringes os i Udset, at Opfyldelsen af Tilfagnet i Grundlovens § 98 derved skydes ud i en uvisser Fremtid, end ellers vilde være Tilfældet.

J. N. Hansen: Det var mig meget hjært, da jeg fik det ærede Udvalgs Betænkning til Loven, at see, at Majoriteten saa bestemt udtaler, at Lovforslaget, som det var indbragt til os fra det andet Thing, gik alt for vidt; jeg erindrer nemlig ganske klart, at da den samme Lov forelaae os i forrige Samling, vare flere af de ærede Udvalgsmedlemmer af den Mening, at Loven, som dengang gav Lehnbestidderne Ret til at sælge til hvem, de vilde, uden at oppebte Fæstetiedighed, var god, idet de stemte for den, og fandt altfaa ikke dengang, at den gik for vidt. Da jeg nu har seet, at den korte mellemiggende Tid har bragt disse ærede Medlemmer til at indsee, at den dog, som den dengang forelaae, gik for vidt, saa skal jeg ikke nægte, at jeg har det Haab, at vi, forsaavidt vi kunne formaae at standse Lovens Udkomme i denne Session, da, hvis vi fik den for igjen til næste Sammenkomst, vilde finde, at de samme Medlemmer vare bleve fuldkommen enige med os Andre i, at Tilladelsen kun maatte gives